

Οικουμενικός Πατριάρχης: “Όπου αγάπη, παρών ο Θεός”

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Στη χριστιανική εντολή της αγάπης προς τον πλησίον, η οποία δεν αναφέρεται μόνον στον εγγύς πλησίον, αλλά και σε όλους όσους μπορούμε διά της δράσης μας να ωφελήσουμε εστίασε στην ομιλία του κατά την εκδήλωση της Αδελφότητας των Οφφικιαλίων του Οικουμενικού Θρόνου «Παναγία η Παμμακάριστος» που έγινε προς τιμήν του χθες στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, παρουσία της Προέδρου της Δημοκρατίας, Κατερίνας Σακελλαροπούλου, του Πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη, και του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου.

Χαρακτηρίζοντας, στην αντιφώνησή του, τον λόγο του «πρωτίστως ευγνωμοσύνης

και ευχαριστίας» ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος δήλωσε «ευγνώμων» για όλα ανέφεραν στην εκδήλωση όσοι μίλησαν για το πρόσωπό του και τη διακονία του στον **Οικουμενικό Θρόνο**. “Μετά Θεόν, άπευθυνόμεθα προς πάντας ύμᾱς, καί σᾱς εὐχαριστοῦμεν διά τήν παρουσίαν σας, διά τά εἰλικρινῆ αἰσθήματα καί τάς ὀλοθύμους εὐχάς, διά τήν ἀφειδώλευτον ἀγάπην σας”, ανέφερε.

Αναφερόμενος στην εντολή της αγάπης και την φροντίδα και μέριμνά που πρέπει να δείχνουμε στον πλησίον, υπογράμμισε: “Ἡ χριστιανική ἐντολή τῆς ἀγάπης πρὸς τόν πλησίον δέν ἀναφέρεται μόνον εἰς τόν «ἐγγύς», εἰς τόν συγκεκριμένον πλησίον, ἀλλά καί εἰς ὅλους, τοὺς ὁποίους δυνάμεθα διά τῆς δράσεώς μας νά ὠφελήσωμεν. Ἐξ ἄλλου, εἰς τήν παραβολήν τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου (Λουκ. ι', 25 – 37) ὁ Χριστός μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ ἀπάντησις εἰς τήν ἐρώτησιν τοῦ νομικοῦ «καί τίς ἐστί μου πλησίον;» εἶναι τό νά καθιστάμεθα «πλησίον» οἱ ἴδιοι πρὸς τόν καθένα, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀνάγκην βοηθείας, ὅπου καί ἂν εὕρισκεται. Ἡ ἐσωστρέφεια καί ἡ κλειστότης, ἡ ζωὴ χωρὶς τόν «πλησίον», τόν ἀδελφόν, τόν ἐγγύς καί τόν μακράν, εἶναι ἀλλοτρίωσις καί ἀπό τόν Θεόν. Ἡ ἀγάπη πρὸς τόν πλησίον εἶναι ἡ «δευτέρα», ἡ «ὁμοία» τῇ «πρῶτῃ καί μεγάλη» ἐντολῇ τῆς ἀγάπης πρὸς τόν Θεόν, ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀδιασπάστου ἐνότητός των (Ματθ. κβ', 34 – 40). Ὅπου ὑπάρχει ἀγάπη πρὸς τόν ἀδελφόν, ἐκεῖ εἶναι παρών ὁ Θεός”.

Νωρίτερα, **ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης** χαρακτήρισε τον Οικουμενικό Πατριάρχη «πρωτοπόρο στην προστασία του περιβάλλοντος, ενώ, μεταξύ άλλων, επισήμανε ότι «άνθισε μέσα σας ο σπόρος της αγάπης προς τον άνθρωπο».

Χαιρετισμό απηύθυναν, επίσης, ο Πολιτικός Διοικητής του Αγίου Όρους, Ἄρχων Ἐξαρχος **κ. Αθανάσιος Μαρτίνος**, και ο Μητροπολίτης Δράμας κ. Παύλος, ο οποίος μίλησε για την κοινωνική προσφορά του Πατριάρχη.

Η εκδήλωση, την οποία συντόνισε η πρόεδρος της ΕΣΗΕΑ, **Μαρία Αντωνιάδου**, έκλεισε με ψαλμωδίες των μελών του εν Αθήναις Συλλόγου Μουσικόφιλων Κωνσταντινουπόλεως.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ:

Ἐξοχωτάτη Πρόεδρε τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας,

Μακαριώτατε,

Ἐξοχώτατε κύριε Πρωθυπουργέ,

Τιμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί Ἀρχιερεῖς,

Ἐξοχώτατοι,

Ἐντιμολογιώτατε κύριε Πρόεδρε τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀδελφότητος Ὁφφικιαλίων τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου «Παναγία ἡ Παμμακάριστος»,

Ἐντιμολογιώτατοι Ἀρχοντες Ὁφφικιάλιοι,

Ἀξιότιμοι καί ἀγαπητοί φίλοι,

Προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Μετά ἀπό ὅσα εὐγενῆ καί τιμητικά ἀνεφέρθησαν διά τό ταπεινόν ἡμῶν πρόσωπον, εἶναι αὐτονόητον ὅτι ἡ ἡμετέρα προσλαλιά θά εἶναι πρωτίστως λόγος εὐγνωμοσύνης καί εὐχαριστίας.

Πρῶτον, λόγος εὐχαριστίας πρέπει τῷ Δοτῇρι παντός ἀγαθοῦ δι’ ὅσα ἐπεδαψίλευσεν εἰς τόν ἰκέτην Αὐτοῦ, ἐν ἐπιγνώσει ὅτι οὐδέν ἔχομεν ὃ οὐκ ἐλάβομεν, ὅτι τίποτε εἰς τήν ζωήν μας δέν εἶναι ἰδικόν μας κατόρθωμα, ἀλλά τά πάντα εἶναι δῶρον τῆς Θείας Χάριτος. Θεία εὐλογία εἶναι τό γεγονός ὅτι ἐγεννήθημεν καί ἠνδρώθημεν εἰς τήν ἐρατεινήν νῆσον Ἴμβρον, εἰς ἕν περιβάλλον, ὅπου ἠγαπήσαμεν παιδιόθεν τήν Ἐκκλησίαν, τά γράμματα καί τήν μελέτην, τόν ἄνθρωπον καί τήν φύσιν, ὅπου ἐνεφώλευσεν εἰς τήν ψυχήν μας ἐνωρίς ὁ «ἄριστος πόθος» τῆς ἱερωσύνης. Θεία εὐδοκία ὑπῆρξαν τά ἐπτά ἔτη μαθητείας εἰς τήν Τροφόν Ἱεράν Θεολογικήν Σχολήν Χάλκης, ὅπου ἐδιδάχθημεν τήν ἱεράν ἐπιστήμην ὡς βιωματικήν γνῶσιν, ὅπου ἐμαθητεύσαμεν συμμαθητεύσαντες, ἐν κοινότητι ζωῆς καί κοινῇ ἐλευθερίᾳ. Ὅλα ὅσα ἠκολούθησαν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ καί ἐν Φαναρίῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ, σὺν Θεῷ, τόν Αὐγούστον τοῦ ἔτους 2022, συμπληροῦμεν πεντηκονταετίαν ἐντός τῶν τειχῶν, εἶναι δόσις ἀγαθῆ καί δώρημα τέλειον.

Ἐν Φαναρίῳ ἐξακολουθοῦμεν, Θεία εὐδοκία, ὁμοθυμαδόν μετά τῶν ἐν τῇ Πόλει ἀνυστάκτων φρουρῶν τῆς πατρώας παρακαταθήκης, ἐνισχυόμενοι ἐκ τῆς μεσιτείας τῶν Ἀγίων καί τῆς Ἀγιοπρώτου Θεοτόκου, καί διά τῶν προσευχῶν τῶν ἐν ἀπάσῃ τῇ δεσποτείᾳ Κυρίου τέκνων τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, «τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες» (Ρωμ. ιβ’, 12), νά φυλάσσωμεν τά ὅσια καί τά ἱερά τοῦ Γένους, ἀφορῶντες εἰς τόν ἀρχηγόν καί τελειωτήν τῆς πίστεως ἡμῶν Ἰησοῦν, τόν «χθές καί σήμερον τόν αὐτόν καί εἰς τούς αἰῶνας» (Ἑβρ. ιγ’, 8).

Μετά Θεόν, ἀπευθυνόμεθα πρός πάντας ὑμᾶς, καί σᾶς εὐχαριστοῦμεν διά τήν παρουσίαν σας, διά τά εἰλικρινῆ αἰσθήματα καί τάς ὀλοθύμους εὐχάς, διά τήν ἀφειδώλευτον ἀγάπην σας. Ὁλόθυμον εὐχαριστίαν ἀπευθύνομεν πρός τούς

συντελεστάς τῆς ἀποψινῆς ἐπετειακῆς συνάξεως, μέ πρῶτον τόν Ἐντιμολογιώτατον Ἄρχοντα Ἐξάρχον τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας κύριον Ἀθανάσιον Μαρτῖνον, τόν καί Πρόεδρον τῆς Ἀδελφότητος «Παναγία ἡ Παμμακάριστος». Εὐχαριστοῦμεν τό Διοικητικόν Συμβούλιον τῆς Ἀδελφότητος διά τήν ἀπόφασιν νά τιμήσῃ τήν ἡμετέραν ἐπέτειον μέ αὐτήν τήν ωραίαν ἐκδήλωσιν, μέ θέμα τήν κοινωνικήν μαρτυρίαν καί προσφοράν τῆς ἡμῶν Μετριοτήτος.

Καί ἡ Ἀδελφότης ἐορτάζει ἐφέτος τριάκοντα ἔτη ζωῆς καί προσφορᾶς. Ἐκφράζομεν πρός τά μέλη της ἐγκαρδίους εὐχάς, τοὺς συγχαίρομεν διά τήν προσφοράν των καί εὐχόμεθα πᾶσαν ἄνωθεν εὐλογίαν. Μνημονεύομεν εὐγνωμόνως πάντων τῶν μακαρία τῇ λήξει γενομένων Προέδρων καί μελῶν αὐτῆς, καί δεόμεθα τοῦ Κυρίου τῆς δόξης, ὅπως τάξῃ τάς ψυχάς αὐτῶν ἐν Χώρᾳ Ζώντων. Συγχαίρομεν τό Διοικητικόν Συμβούλιον τῆς Ἀδελφότητος καί διά τήν ὁμόφωνον πρότασιν πρός ἡμᾶς, ὅπως τιμηθοῦν ἐπὶ τῇ τριακονταετίᾳ αὐτῆς διά Πατριαρχικοῦ Πιττακίου Εὐαρεσκείας, οἱ ἐν ζωῇ τρεῖς διατελέσαντες Πρόεδροι, ἥτοι οἱ Ἄρχοντες Ὀφφικιάλιοι, κύριοι, Ὀδυσσεύς Σασαγιάννης, Ἀνδρέας Ζομπανάκης καί Γεράσιμος Φωκᾶς, καθὼς καί ὁ παλαιότερος τῶν Ὀφφικιαλίων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Ἄρχων Μέγας Ἱερομνήμων κύριος Ἀριστείδης Πανώτης, ὁ ἀκμαιότατος καί ἀκάματος ἱστορικός ἐρευνητής καί συγγραφεύς. Ὅντως, οἱ Ἄρχοντες Ὀφφικιάλιοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου προσφέρουν πάμπολλα καί οὐσιώδη εἰς τήν Ἐκκλησίαν καί τήν κοινωνίαν, ἕκαστος κατὰ τό χάρισμά του. Τοὺς περιβάλλομεν ὅλους μέ στοργήν, ἀγάπην καί τιμήν.

Ἐκλεκτὴ ὁμήγυρις,

Τό τρέχον ἔτος εἶναι ἰδιαίτερος σημαντικόν εἰς τήν ζωήν τῆς ἡμῶν Μετριότητος. Ἐφέτος συνεπληρώθησαν ἐξήκοντα ἔτη ἀπό τῆς ἀποφοιτήσεως μας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, καθὼς καί ἀπό τῆς εἰς διάκονον χειροτονίας μας. Τριακονταετία ὅλη συνεπληρώθη ἀπό τῆς ἐκλογῆς μας εἰς τόν Ἀποστολικόν, Πατριαρχικόν καί Οἰκουμενικόν Θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τήν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἠγωνίσθημεν σθεναρῶς διά τήν εὐστάθειαν τῆς Ὁρθοδοξίας καί ὁ Θεός τοῦ ἐλέους ἠὺδόκησε νά φθάσωμεν εἰς τήν πραγματοποίησιν τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Συνόδου. Προηγάγομεν τούς οἰκουμενικούς διαλόγους καί τόν διαθρησκευτικόν διάλογον μετὰ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καί τοῦ Ἰσλάμ καί ἀνελάβομεν ποικίλας οἰκολογικάς πρωτοβουλίας, μέ ἀπτά θετικά ἀποτελέσματα διά τήν προστασίαν τῆς κτίσεως. Προωθήσαμεν τήν συνάτησιν μέ τόν σύγχρονον κόσμον, ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι αἱ μεγάλοι προκλήσεις τῶν καιρῶν εἶναι ἀδύνατον νά ἀντιμετωπισθοῦν διά γραφειοκρατικῶν, οἰκονομικῶν, πολιτικῶν καί τεχνοκρατικῶν μέτρων καί ἀποφάσεων, καί ὅτι αἱ Ἐκκλησίαι καί αἱ θρησκείαι δύνανται καί ὀφείλουν νά συμβάλουν εἰς τήν ἀντιμετώπισιν των.

Ὅσα σοφά ἀνέφερεν ὁ προσφιλέστατος ἀδελφός ἅγιος Δράμας περί τῆς κοινωνικῆς μαρτυρίας καί προσφορᾶς τῆς ἡμῶν Μετριότητος, ἀφοροῦν πρωτίστως εἰς τό φιλάνθρωπον ἔργον τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καί χαρακτηρίζουν τήν ἀδιάπτωτον μέριμναν αὐτῆς διά τόν ἄνθρωπον καί τήν κοινωνίαν. Ἡ Κωνσταντινουπολίτις Ἐκκλησία σεμνύνεται διά τήν παροιμιώδη κοινωνικήν εὐαισθησίαν τοῦ Ἀγίου Ἀρχιεπισκόπου αὐτῆς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τόν ὁποῖον ὁ μακαριστός π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ ἀπεκάλεσε «προφήτην τῆς φιλανθρωπίας». Ὁ Χρυσορρήμων συνεκρούσθη, εἰς τό ὄνομα τῆς φιλανθρωπίας καί τῆς δικαιοσύνης, μέ τό Παλάτιον, καί ὑπέστη τάς ἐπιδύνας συνεπείας. Τά κείμενά του ἀναδεικνύουν τάς κοινωνικάς ἐπιπτώσεις τῆς ἁμαρτίας, τήν ψυχρότητα τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων, τήν ἀπουσίαν ἀλληλεγγύης εἰς τήν ἐποχὴν του. Στιγματίζει τήν πλεονεξίαν καί τόν δικαιωματισμόν: «Ὅπου γάρ τό ἐμόν καί τό σόν, ἐκεῖ πᾶσα μάχης ἰδέα καί φιλονεικίας ὑπόθεσις» (PG 53, 309). Ὁ Ἱερός Χρυσόστομος ἐκφράζει διά τήν θεολογίαν καί τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου του τόσον τήν διάστασιν τήν λεγομένην «μικροδιακονίας», τῆς ἐμπράκτου, περιστασιακῆς καί θεραπευτικῆς παρεμβάσεως, ἡ ὁποία ἀπαλύνει τόν πόνον τοῦ ἀδελφοῦ, ὅσον καί τῆς χριστιανικῆς «μακροδιακονίας», τῆς μακροπνόου παρεμβάσεως, μέ στόχον τήν ἀπάλειψιν τῶν αἰτίων τῆς ἀδικίας καί τήν οἰκοδόμησιν μιᾶς κοινωνίας ἀδελφοσύνης καί δικαιοσύνης.

Πάντοτε ὑπενθυμίζομεν ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Παράδοσις ἀποτελεῖ ταμειυτῆρα ζωτικῶν ἀληθειῶν διά τήν ζωήν μας. Προφανέστατα, ἡ χριστιανική φιλανθρωπία, ὡς ἡ προσωπική συμπαράστασις, «ἐδῶ καί τώρα», πρὸς τόν πάσχοντα πλησίον,

άνεξαρτήτως πάσης κοινωνικοπολιτικής και οικονομικής όπτικής, δέν δύναται νά λύση τό κοινωνικό πρόβλημα καί νά έγκαθιδρύση τήν κοινωνία καί τής αλληλεγγύης. Άπαλύνει, όμως, τόν ανθρώπινο πόνο καί, έκ παραλλήλου, εύαισθητοποιεί τάς συνειδήσεις τών ανθρώπων διά τό κοινωνικό κακό καί τήν ιερότητα τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ή όποία δέν άπειλείται μόνον άπό τήν άδικία καί τήν ένδειαν, αλλά καί άπό τούς διάφόρους φονταμενταλισμούς, τόν έθνοκεντρισμόν, τόν οικονομισμόν καί άλλας άντιπερσοναλιστικές δυνάμεις.

Ή χριστιανική έντολή τής άγάπης πρός τόν πλησίον δέν άναφέρεται μόνον εις τόν «έγγύς», εις τόν συγκεκριμένο πλησίον, αλλά καί εις όλους, τούς όποιους δυνάμεθα διά τής δράσεώς μας νά ώφελήσωμεν. Έξ άλλου, εις τήν παραβολήν τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου (Λουκ. ι', 25 - 37) ό Χριστός μάς διδάσκει ότι ή άπάντησις εις τήν έρώτησιν τοῦ νομικοῦ «καί τίς έστί μου πλησίον;» είναι τό νά καθιστάμεθα «πλησίον» οί ίδιοι πρός τόν καθένα, ό όποίος έχει άνάγκην βοήθείας, όπου καί άν εύρίσκεται. Ή έσωστρέφεια καί ή κλειστότης, ή ζωή χωρίς τόν «πλησίον», τόν άδελφόν, τόν έγγύς καί τόν μακράν, είναι αλλοτρίωσις καί άπό τόν Θεόν. Ή άγάπη πρός τόν πλησίον είναι ή «δευτέρα», ή «όμοία» τή «πρώτη καί μεγάλη» έντολή τής άγάπης πρός τόν Θεόν, έν τῷ συνδέσμῳ τής άδιασπάστου ένότητός των (Ματθ. κβ', 34 - 40). Όπου ύπάρχει άγάπη πρός τόν άδελφόν, εκεί είναι παρών ό Θεός.

Έν τῷ πνεύματι τούτῳ, χαιρετίζομεν τήν παρουσίαν εις τήν άποψινήν έκδήλωσιν εκπροσώπων κοινωνικῶν φορέων, τό σπουδαϊόν έργον τών όποίων έπευλογοῦμεν καί έπαινοῦμεν. Όλοι αὐτοί οί φορείς έκφράζουν τήν πίστιν εις τήν δικαιοσύνην καί τήν ισότητα, τήν αλήθειαν τής άδελφοσύνης καί τής αλληλεγγύης, τό μεγαλειόν τής προσφορᾶς καί τής διακονίας, τήν έμπιστοσύνην εις τήν δύναμιν τής έλευθερίας καί τής ευθύνης. Όλα αὐτά έμπερικλείονται εις τήν άξονικήν λέξιν τής ζωής μας, τήν λέξιν άγάπη, αὐτό τό δῶρον τοῦ οὐρανοῦ. Ή άγάπη είναι ό «νέος οἶνος», ό πάντοτε διαρρηγνύων τούς «παλαιούς άσκούς» (Ματ. θ', 17). Είναι ή πιό έπαναστατική δύναμις εις τόν χῶρον τών ἀνθρωπίνων σχέσεων. Σᾶς εύχαριστοῦμεν, άγαπητοί φίλοι καί συγκυρηναίοι, δι' αὐτό πού είσθε, δι' αὐτό πού έκπροσωπεΐτε, δι' αὐτό πού πράττετε.

Περαίνοντες τόν λόγον, εύχαριστοῦμεν άπαξ έτι έκ μέσης καρδίας πάντας ύμᾶς καί ένα έκαστον έξ ύμῶν προσωπικῶς, διά τήν παρουσίαν σας καί τήν πρόφρονα συμμετοχήν εις τήν έόρτιον καί χαρμόσυνον ταύτην σύναξιν. Ή άμηχανία, τήν όποίαν δημιουργοῦν εις ήμᾶς αἱ πολλάί τιμητικάί έκδηλώσεις, μετριάζεται καί υπερβαίνεται, έπειδή γνωρίζομεν ότι αὐταί άναφέρονται, έν τῷ προσώπῳ ήμῶν, πρός τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεϊόν καί έκφράζουν τήν άναγνώρισιν τής έκκλησιαστικής καί πνευματικής προσφορᾶς του καί τής φιλοθέου καί φιλανθρώπου μαρτυρίας του. Μέ αὐτά τά αἰσθήματα, δοξάζοντες τόν πάνδωρον έν

Τριάδι Θεόν, επικαλούμεθα επί πάντας ὑμᾶς τήν ζείδωρον χάριν καί τό ἄπειρον Αὐτοῦ ἔλεος.

Εὐχαριστοῦμεν καί πάλιν!

ΔΕΙΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

**[Εκδήλωση των Οφφικιαλίων για τον Οικουμενικό Πατριάρχη
\(ΦΩΤΟ\)](#)**

Φωτογραφία: Μιχάλης Καραγιάννης